

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ Γ' ΚΛΙΣΗΣ

Τα ουσιαστικά της τρίτης κλίσης διακρίνονται:

α. ως προς την κατάληξη σε καταληκτικά και ακατάληκτα:

- Καταληκτικά λέγονται τα ουσιαστικά που στην ονομαστική ενικού έχουν κατάληξη -ς.
- Ακατάληκτα λέγονται τα ουσιαστικά που στην ονομαστική ενικού δεν έχουν κατάληξη.

β. ως προς το θέμα σε μονόθεμα και διπλόθεμα:

- Μονόθεμα λέγονται τα ουσιαστικά που διατηρούν το αρχικό τους θέμα σε όλες τις πτώσεις.
- Διπλόθεμα λέγονται τα ουσιαστικά που παρουσιάζουν δυο θέματα κατά την κλίση τους.

γ. ως προς τον χαρακτήρα του θέματος σε φωνηεντόληκτα και συμφωνόληκτα:

- Φωνηεντόληκτα λέγονται τα ουσιαστικά που έχουν χαρακτήρα θέματος φωνήεν.
- Συμφωνόληκτα λέγονται τα ουσιαστικά που έχουν χαρακτήρα θέματος σύμφωνο

καταλήξεις των ουσιαστικών της τρίτης κλίσης

	Αρσενικά/ Θηλυκά		Ουδέτερα	
	Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
ονομ.	-ς ή -	-ες	-	-α
γεν.	-ος ή -ως	-ων	-ος ή -ως	-ων
δοτ.	-ι	-σι(ν)	-ι	-σι(ν)
αιτ.	-α ή -ν	-ας ή -ς	-	-α
κλητ.	-ς ή -	-ες	-	-α

γενικές παρατηρήσεις

1. Τα αρσενικά και τα θηλυκά της γ' κλίσης ουσιαστικών έχουν τις ίδιες καταλήξεις σε όλες τις πτώσεις.

2. Το -ι- και το -α- στη λήγουσα των ονομάτων της γ' κλίσης είναι πάντα βραχύχρονα:

π.χ. ἡ γνῶσις, τῷ ἀγῶνι, τὸ γῆρας.

Επομένως και οι καταλήξεις -σι της δοτικής πληθυντικού και -ας της αιτιατικής πληθυντικού είναι βραχύχρονες:

π.χ. ταῖς ἀκτῖσι(ν), τὰς ἀκτῖνας, τοῖς παιᾷσι(ν), τοὺς παιᾶνας, τοῖς χειμῶσι(ν), τοὺς χειμῶνας.

3. Περισπωμένη παίρνουν:

α. Οι μονοσύλλαβοι τύποι της ονομαστικής, αιτιατικής και κλητικής ενικού που έχουν χαρακτήρα -ι- και -υ-:

π.χ. ὁ κῖς, τὸν κῖν, (ῶ) κῖ, ὁ σῦς, τὸν σῦν, (ῶ) σῦ.

β. Η αιτιατική πληθυντικού των ονομάτων σε -υς, όταν τονίζεται στη λήγουσα:

π.χ. τοὺς ἰχθυῖς, τὰς κλιτῦς.

γ. Η ονομαστική, αιτιατική και κλητική ενικού των ονομάτων πῦρ και οὔς:

π.χ. τὸ πῦρ, τὸ πῦρ, (ῶ) πῦρ, τὸ οὔς, τὸ οὔς, (ῶ) οὔ.

δ. Η ονομαστική και κλητική ενικού του θηλυκού του ονόματος ἡ γλαῦξ:

π.χ. ἡ γλαῦξ, (ῶ) γλαῦξ.

ε. Η κλητική ενικού των ονομάτων σε -ευς:

π.χ. (ῶ) βασιλεῦ, (ῶ) γονεῦ, (ῶ) ἱερεῦ.

4. Τα μονοσύλλαβα ουσιαστικά της γ' κλίσης στη γενική και τη δοτική ενικού και πληθυντικού τονίζονται στη λήγουσα:

π.χ. ἡ φλόξ, τῇ φλογί, τῶν φλογῶν, ταῖς φλοξί.

Εξαιρούνται και δεν τονίζονται στη λήγουσα: ὁ θῶς, τῶν θῶων/ τὸ οὔς, τῶν ὠτων/ ὁ παῖς, τῶν παίδων/ ὁ Τρώς, τῶν Τρώων/ τὸ φῶς, τῶν φώτων.

Κλίση φωνηεντόληκτων

Τα φωνηεντόληκτα ουσιαστικά της γ' κλίσης λήγουν σε:

-ως, -ωος π.χ. ὁ ἥρωας, τοῦ ἥρωος	-εὺς, -έως π.χ. ὁ γονεὺς, τοῦ γονέως	-ῶ, -οῦς π.χ. ἡ λεχώ, τῆς λεχοῦς
-υς, -υος π.χ. ὁ βότρυς, τοῦ βότρυος	-υ, -εως π.χ. τὸ ἄστυ, τοῦ ἄστεως	-οῦς, -οὸς π.χ. ὁ βοῦς, τοῦ βοοῦς
-ις, -εως π.χ. ἡ κρίσις, τῆς κρίσεως	-υς, -εως π.χ. ὁ πῆχυς, τοῦ πήχεως	-αῦς, -αὸς π.χ. ἡ γραῦς, τῆς γραοῦς

πα ρ α δ εῖ γ μ α τ α κ λ ῖ σ η ς φ ω ν η ε ν τ ὀ λ η κ τ ω ν ο υ σ ι α σ τ ι κ ῶ ν

Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός		
ονομ.	ὁ δμῶς	ὁ ἰχθύς	ὁ γονεὺς	οἱ δμῶες	οἱ ἰχθύες	οἱ γονεῖς
γεν.	τοῦ δμῶος	τοῦ ἰχθύος	τοῦ γονέως	τῶν δμῶων	τῶν ἰχθύων	τῶν γονέων
δοτ.	τῷ δμῶϊ	τῷ ἰχθύϊ	τῷ γονεῖ	τοῖς δμῶσι(ν)	τοῖς ἰχθύσι	τοῖς γονεῦσι
αιτ.	τὸν δμῶα	τὸν ἰχθύν	τὸν γονέα	τοὺς δμῶας	τοὺς ἰχθῦς	τοὺς γονέας
κλητ	(ῶ) δμῶς	(ῶ) ἰχθὺ	(ῶ) γονεῦ	(ῶ) δμῶες	(ῶ) ἰχθύες	(ῶ) γονεῖς

Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός		
ονομ.	ὁ βοῦς	ἡ γραῦς	ἡ κρίσις	οἱ βόες	αἱ γρᾶες	αἱ κρίσεις
γεν.	τοῦ βοοῦς	τῆς γραοῦς	τῆς κρίσεως	τῶν βοῶν	τῶν γραῶν	τῶν κρίσεων
δοτ.	τῷ βοῖ	τῇ γραῖ	τῇ κρίσει	τοῖς βουσί(ν)	ταῖς γραυσί	ταῖς κρίσεσι
αιτ.	τὸν βοῦν	τὴν γραῦν	τὴν κρίσιν	τοὺς βοῦς	τὰς γραῦς	τὰς κρίσεις (ῶ)
κλητ	(ῶ) βοῦ	(ῶ) γραῦ	(ῶ) κρίσι	(ῶ) βόες	(ῶ) γρᾶες	κρίσεις

Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός		
ονομ.	ὁ πῆχυς	τὸ ἄστυ	ἡ λεχώ	οἱ πήχεις	τὰ ἄσθη	αἱ λεχοὶ
γεν.	τοῦ πήχεως	τοῦ ἄστεως	τῆς λεχοῦς	τῶν πήχεων	τῶν ἄστεων	τῶν λεχῶν
δοτ.	τῷ πήχει	τῷ ἄστει	τῇ λεχοῖ	τοῖς πήχεσι	τοῖς ἄστεσι	ταῖς λεχοῖς
αιτ.	τὸν πήχυν	τὸ ἄστυ	τὴν λεχώ	τοὺς πήχεις	τὰ ἄσθη	τὰς λεχοῦς
κλητ	(ῶ) πήχυ	(ῶ) ἄστυ	(ῶ) λεχοῖ	(ῶ) πήχεις	(ῶ) ἄσθη	(ῶ) λεχοὶ

πα ρ α τ η ρ ῆ σ ε ι ς σ τ α φ ω ν η ε ν τ ὀ λ η κ τ α ο υ σ ι α σ τ ι κ ᾶ

1. Στα καταληκτικά μονόθεμα σε -υς, -υος:

- Η κλητική ενικού σχηματίζεται χωρίς κατάληξη: π.χ. (ῶ) κλιτύ , στάχυν, πληθύ , ἰχθύ.
- Όλοι οι μονοσύλλαβοι τύποι, όταν τονίζονται στη λήγουσα, παίρνουν περισπωμένη: π.χ. ἡ δρῦς , τὴν δρῦν , ῶ δρῦ, τὰς δρῦς.
- Στην αιτιατική πληθυντικού, όταν τονίζονται στη λήγουσα, παίρνουν περισπωμένη: π.χ. τοὺς ἰχθῦς, τὰς κλιτύς, τὰς ἰσχύς.
- Η αιτιατική ενικού λήγει σε -ν, αντί σε -α π.χ. τὸν ἰχθύν , τὴν κλιτύν και η αιτιατική πληθυντικού λήγει σε -ς και ὀχι -ας: π.χ. τοὺς βότρυς, τὰς ὀσφῦς.

2. Στα καταληκτικά διπλόθεμα αρσενικά και θηλυκά σε -ις, -εως και στα καταληκτικά διπλόθεμα αρσενικά και θηλυκά σε -υς, -εως:

- Η γενική ενικού και πληθυντικού τονίζονται στην προπαραλήγουσα: π.χ. τῶν πόλεων, τῶν πελέκεων, τῶν δυνάμεων.
- Σχηματίζουν την αιτιατική ενικού σε -ν και την κλητική χωρίς κατάληξη: π.χ. τὴν πρᾶξιν, (ῶ) πρᾶξι, τὴν φύσιν , (ῶ) φύσι, τὴν βάσιν, (ῶ) βάσι.

3. Στα καταληκτικά μονόθεμα σε -εὺς, -έως:

- Η κλητική ενικού είναι ὁμοια με το θέμα χωρίς την κατάληξη: π.χ. (ῶ) βασιλεῦ, γραμματεῦ.
- Η αιτιατική πληθυντικού λήγει σε -ας: π.χ. τοὺς βασιλέας, γονέας, γραμματέας.

4. Τα ακατάληκτα διπλόθεμα σε -ῶ, -οῦς:

- Δεν ἔχουν κανονικά πληθυντικό αριθμό, αν ὁμως χρειαστεῖ να τον σχηματίσουν, κλίνονται κατά την β' κλίση, π.χ. ἡ λεχώ, αἱ λεχοὶ.
- Σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -οῖ και τονίζονται αναλογικά με τη δοτική π.χ. τῇ πειθοῖ, (ῶ) πειθοῖ.

Κλίση συμφωνόληκτων

Τα συμφωνόληκτα ουσιαστικά της γ' κλίσης διαιρούνται σε αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα.

Αφωνόληκτα

Τα αφωνόληκτα ουσιαστικά της γ' κλίσης διαιρούνται σε ουρανικόληκτα, χειλικόληκτα, οδοντικόληκτα και λήγουν σε:

Ουρανικόληκτα	Χειλικόληκτα	Οδοντικόληκτα	
-ξ, -κος π.χ. ὁ κόραξ, τοῦ κόρακος	-ψ, -πος π.χ. ὁ γύψ, τοῦ γυπὸς	Αρσενικά/ θηλυκά	Ουδέτερα
-ξ, -γος π.χ. ἡ πτέρυξ, τῆς πτέρυγος	-ψ, -βος π.χ. ὁ λίψ, τοῦ λιβὸς	-ς, -τος π.χ. ὁ τάπηξ, τοῦ τάπητος	-α, -ατος π.χ. κτῆμα, κτήματος
-ξ, -χος π.χ. ὁ ὄνυξ, τοῦ ὄνυχος		-ς, -δος π.χ. ὁ παῖς, τοῦ παιδός	
		-ς, -θος π.χ. ὁ ὄρνις, τοῦ ὄρνιθος	
		-ας, -αντος π.χ. ὁ ἰμάς, τοῦ ἱμάντος	
		-ων, -οντος π.χ. ὁ γέρων, τοῦ γέροντος	

παραδείγματα κλίσης αφωνόληκτων ουσιαστικών

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ ὄνυξ	ὁ λίψ	ὁ τάπηξ	οἱ ὄνυχες	οἱ λίβες	οἱ τάπητες
τοῦ ὄνυχος	τοῦ λιβὸς	τοῦ τάπητος	τῶν ὀνύχων	τῶν λιβῶν	τῶν ταπήτων
τῷ ὄνυχι	τῷ λιβί	τῷ τάπητι	τοῖς ὄνυξι	τοῖς λιψί	τοῖς τάπησι
τὸν ὄνυχᾱ	τὸν λίβᾱ	τὸν τάπητᾱ	τοὺς ὄνυχας	τοὺς λίβας	τοὺς τάπητας
(ῶ) ὄνυξ	(ῶ) λιψ	(ῶ) τάπηξ	(ῶ) ὄνυχες	(ῶ) λίβες	(ῶ) τάπητες

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ ἰμάς	ὁ παῖς	ὁ ὄρνις	οἱ ἱμάντες	οἱ παῖδες	οἱ ὄρνιθες
τοῦ ἱμάντος	τοῦ παιδός	τοῦ ὄρνιθος	τῶν ἱμάντων	τῶν παίδων	τῶν ὀρνίθων
τῷ ἱμάντι	τῷ παιδί	τῷ ὄρνιθι	τοῖς ἱμᾶσι	τοῖς παισὶ	τοῖς ὄρνισι
τὸν ἱμάντᾱ	τὸν παῖδᾱ	τὸν ὄρνιν	τοὺς ἱμάντας	τοὺς παῖδας	τοὺς ὄρνιθας
(ῶ) ἰμάς	(ῶ) παῖ	(ῶ) ὄρνι	(ῶ) ἱμάντες	(ῶ) παῖδες	(ῶ) ὄρνιθες

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ ὀδούς	ὁ γέρων	κτῆμα	οἱ ὀδόντες	οἱ γέροντες	κτήματα
τοῦ ὀδόντος	τοῦ γέροντος	κτήματος	τῶν ὀδόντων	τῶν γερόντων	κτημάτων
τῷ ὀδόντι	τῷ γέροντι	κτήματι	τοῖς ὀδοῦσι	τοῖς γέρουσι	κτήμασι
τὸν ὀδόντᾱ	τὸν γέροντᾱ	κτῆμα	τοὺς ὀδόντας	τοὺς γέροντας	κτήματα
(ῶ) ὀδούς	(ῶ) γέρον	κτῆμα	(ῶ) ὀδόντες	(ῶ) γέροντες	κτήματα

παρατηρήσεις στα αφωνόληκτα ουσιαστικά

- Τα βαρύτονα (δηλαδή τα ουσιαστικά που δεν τονίζονται στη λήγουσα) οδοντικόληκτα σε -ις, -ιδος / -ιτος / -ιθος σχηματίζουν την αιτιατική σε -ν και την κλητική ενικού όμοια με το θέμα χωρίς την κατάληξη:
π.χ. ὁ ὄρνις, τὸν ὄρνιν, (ῶ) ὄρνι.
- Το οξύτονο (δηλ. το ουσιαστικό που τονίζεται στη λήγουσα) ουσιαστικό «τυραννίς» και το «παῖς» σχηματίζουν την κλητική ενικού χωρίς κατάληξη:
π.χ. (ῶ) τυραννί, (ῶ) παῖ

3. Τα οδοντικόληκτα βαρύτονα σε -ας (-αντος) σχηματίζουν την κλητική ενικού όμοια με το θέμα (με αποβολή του οδοντικού χαρακτήρα):
π.χ. ὁ γίγας, (ῶ) γίγαν.
4. Τα οδοντικόληκτα βαρύτονα διπλόθεμα σε -ων, -οντος σχηματίζουν την κλητική ενικού χωρίς κατάληξη (με αποβολή του οδοντικού χαρακτήρα), σε -ον, ενώ τα συνηρημένα σε -ῶν, -ῶντος:
π.χ. ὁ γέρων, (ῶ) γέρον, ὁ Ξενοφῶν, (ῶ) Ξενοφῶν.

Ημιφωνόληκτα

Τα ημιφωνόληκτα ουσιαστικά της γ' κλίσης διαιρούνται σε ενρινόληκτα, υγρόληκτα, σιγμόληκτα και λήγουν σε:

Ενρινόληκτα	Υγρόληκτα
-ίς, -ινος π.χ. ὁ δελφίς, τοῦ δελφίνος	-ήρ, -ηρος π.χ. ὁ νιπτήρ, τοῦ νιπτήρος
-άν, -ανος π.χ. ὁ παιάν, τοῦ παιᾶνος	-ήρ, -έρος π.χ. ὁ ἀθήρ, τοῦ ἀθέρος
-ην, -ηνος π.χ. ὁ σωλήν, τοῦ σωλήνος	-ωρ, -ωρος π.χ. ὁ ἰχώρ, τοῦ ἰχώρος
-ήν, -ενός π.χ. ὁ αὐχὴν, τοῦ αὐχένος	-ωρ, -ορος π.χ. ὁ ἐκλέκτωρ, τοῦ ἐκλέκτορος
-ων, -ωνος π.χ. ὁ ἀγών, τοῦ ἀγῶνος	-αρ, -αρος π.χ. τὸ νέκταρ, τοῦ νέκταρος
-ων, -ονος π.χ. ὁ πνεύμων, τοῦ πνεύμονος	

Σιγμόληκτα

Αρσενικά/ θηλυκά	Ουδέτερα
-ης, -ους π.χ. ὁ Ἀριστοτέλης, τοῦ Ἀριστοτέλους	-ος, -ους π.χ. τὸ ἔθνος, τοῦ ἔθνους
-κλῆς, -κλέους π.χ. ὁ προκλῆς, τοῦ προκλέους	-ας, -ως π.χ. τὸ κρέας, τοῦ κρέως
-ῶς, -οῦς π.χ. ἡ αἰδῶς, τῆς αἰδοῦς	-ας, -ατος π.χ. τὸ πέρας, τοῦ πέρατος

παραδείγματα κλίσης ημιφωνόληκτων ουσιαστικών

Ενρινόληκτα ουσιαστικά

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ σωλήν	ὁ ἀγών	ὁ αὐχὴν	οἱ σωλήνες	οἱ ἀγῶνες	οἱ αὐχένες
τοῦ σωλήνος	τοῦ ἀγῶνος	τοῦ αὐχένος	τῶν σωλήνων	τῶν ἀγώνων	τῶν αὐχένων
τῷ σωλήνι	τῷ ἀγῶνι	τῷ αὐχένι	τοῖς σωλήσι	τοῖς ἀγῶσι	τοῖς αὐχέσι
τὸν σωλήνα	τὸν ἀγῶνα	τὸν αὐχένα	τούς σωλήνας	τούς ἀγῶνας	τούς αὐχένες
(ῶ) σωλήν	(ῶ) ἀγών	(ῶ) αὐχὴν	(ῶ) σωλήνες	(ῶ) ἀγῶνες	(ῶ) αὐχένες

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ δελφίς	ὁ παιάν	ὁ πνεύμων	οἱ δελφῖνες	οἱ παιᾶνες	οἱ πνεύμονες
τοῦ δελφίνος	τοῦ παιᾶνος	τοῦ πνεύμονος	τῶν δελφίνων	τῶν παιάνων	τῶν πνευμόνων
τῷ δελφίνι	τῷ παιᾶνι	τῷ πνεύμονι	τοῖς δελφῖσι	τοῖς παιᾶσι	τοῖς πνεύμοσι
τὸν δελφῖνα	τὸν παιᾶνα	τὸν πνεύμονα	τούς δελφῖνας	τούς παιᾶνας	τούς πνεύμονας
(ῶ) δελφίς	(ῶ) παιάν	(ῶ) πνεῦμον	(ῶ) δελφῖνες	(ῶ) παιᾶνες	(ῶ) πνεύμονες

παρατηρήσεις στα ενρινόληκτα ουσιαστικά

1. Τα φωνήεντα -ι- και -α- εμπρός από τον χαρακτήρα -ν- των μονόθεμων καταληκτικών σε -ίς, -ινος και των μονόθεμων ακατάληκτων σε -άν, -ανος είναι μακρόχρονα.
2. Τα ενρινόληκτα ουσιαστικά της γ' κλίσης έχουν την κλητική ενικού όμοια με την ονομαστική, εκτός από τα βαρύτονα διπλόθεμα σε -ων, -ονος που σχηματίζουν κλητική ενικού όμοια με το ασθενές θέμα:
π.χ. ὁ δαίμων, (ῶ) δαῖμον, ὁ τέκτων, (ῶ) τέκτον.

Υγρόληκτα ουσιαστικά

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ νιπτήρ	ὁ ἀθήρ	ὁ ἰχώρ	οἱ νιπτήρες	οἱ ἀθέρες	οἱ ἰχώρες
τοῦ νιπτήρος	τοῦ ἀθέρος	τοῦ ἰχώρος	τῶν νιπτήρων	τῶν ἀθέρων	τῶν ἰχώρων
τῷ νιπτήρι	τῷ ἀθέρι	τῷ ἰχώρι	τοῖς νιπτήρσι	τοῖς ἀθέρσι	τοῖς ἰχώρσι
τὸν νιπτήρα	τὸν ἀθέρα	τὸν ἰχώρα	τοὺς νιπτήρας	τοὺς ἀθέρας	τοὺς ἰχώρας
(ῶ) νιπτήρ	(ῶ) ἀθήρ	(ῶ) ἰχώρ	(ῶ) νιπτήρες	(ῶ) ἀθέρες	(ῶ) ἰχώρες

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ ἐκλέκτωρ	ὁ πατήρ	τὸ νέκταρ	οἱ ἐκλέκτορες	οἱ πατέρες	-
τοῦ ἐκλέκτορος	τοῦ πατρὸς	τοῦ νέκταρος	τῶν ἐκλεκτόρων	τῶν πατέρων	-
τῷ ἐκλέκτορι	τῷ πατρὶ	τῷ νέκταρι	τοῖς ἐκλέκτορσι	τοῖς πατράσι	-
τὸν ἐκλέκτορα	τὸν πατέρα	τὸ νέκταρ	τοὺς ἐκλέκτορας	τοὺς πατέρας	-
(ῶ) ἐκλέκτορ	(ῶ) πάτερ	(ῶ) νέκταρ	(ῶ) ἐκλέκτορες	(ῶ) πατέρες	-

παρατηρήσεις στα υγρόληκτα ουσιαστικά

1. Τα υγρόληκτα ουσιαστικά της γ' κλίσης έχουν την κλητική ενικού όμοια με την ονομαστική εκτός από τα βαρύτονα διπλόθεμα σε -ωρ, -ορος τα οποία σχηματίζουν κλητική όμοια με το ασθενές θέμα:
π.χ. ὁ πράκτωρ, (ῶ) πράκτορ.
2. Τα συγκοπτόμενα ουσιαστικά της γ' κλίσης «ὁ πατήρ», «ἡ μήτηρ», «ἡ θυγάτηρ», «ἡ γαστήρ» στη γενική και τη δοτική του ενικού τονίζονται στη λήγουσα ενώ το «ἡ Δημήτηρ» τονίζεται στην προπαραλήγουσα, σε όλες τις πτώσεις εκτός από την ονομαστική που τονίζεται στην παραλήγουσα.
3. Τα συγκοπτόμενα ουσιαστικά της γ' κλίσης σχηματίζουν την κλητική ενικού όμοια με το ασθενές θέμα και τονίζονται στην αρχική συλλαβή. Εξαιρείται το ουσιαστικό «ἡ γαστήρ» που σχηματίζει την κλητική όμοια με την ονομαστική: (ῶ) γαστήρ.
4. Προσοχή στην κλίση του συγκοπτόμενου ουσιαστικού «ὁ ἀνὴρ» το οποίο στις πλάγιες πτώσεις του ενικού και σε όλο τον πληθυντικό αναπτύσσει μπροστά από το χαρακτήρα ένα -δ-.

Σιγμόληκτα ουσιαστικά

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
ὁ Ἀριστοτέλης	ὁ Προκλῆς	ἡ αἰδὼς	οἱ Ἀριστοτέλαι	οἱ Προκλεῖς	-
τοῦ Ἀριστοτέλους	τοῦ Προκλέους	τῆς αἰδοῦς	τῶν Ἀριστοτελῶν	τῶν Προκλέων	-
τῷ Ἀριστοτέλει	τῷ Προκλεῖ	τῇ αἰδοῖ	τοῖς Ἀριστοτέλαις	-	-
τὸν Ἀριστοτέλη	τὸν Προκλέα	τὴν αἰδῶ	τοὺς Ἀριστοτέλας	τοὺς Προκλεῖς	-
(ῶ) Ἀριστότελες	(ῶ) Πρόκλεις	(ῶ) αἰδῶς	(ῶ) Ἀριστοτέλαι	(ῶ) Προκλεῖς	-

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
τὸ ἔθνος	τὸ κρέας	τὸ πέρας	τὰ ἔθνη	τὰ κρέα	τὰ πέρατα
τοῦ ἔθνους	τοῦ κρέως	τοῦ πέρατος	τῶν ἐθνῶν	τῶν κρεῶν	τῶν περάτων
τῷ ἔθνει	τῷ κρέα	τῷ πέρατι	τοῖς ἔθνεσι	τοῖς κρέασι(ν)	τοῖς πέρασι(ν)
τὸ ἔθνος	τὸ κρέας	τὸ πέρας	τὰ ἔθνη	τὰ κρέα	τὰ πέρατα
(ῶ) ἔθνος	(ῶ) κρέας	(ῶ) πέρας	(ῶ) ἔθνη	(ῶ) κρέα	(ῶ) πέρατα

παρατηρήσεις στα σιγμόληκτα ουσιαστικά

1. Τα κύρια ονόματα σε -ης, -κλῆς στην κλητική ενικού δεν παίρνουν κατάληξη και ανεβάζουν τον τόνο.
2. Τα ουδέτερα σιγμόληκτα σε -ος σχηματίζουν την ονομαστική, αιτιατική και κλητική πληθυντικού σε -η.
π.χ. τὰ βέλεσ-α>βέλε-α>βέλη.
Αν όμως πριν από το ε προηγείται άλλο ε, τότε συναιρούν το ε+α σε α: τὰ χρέε-α>χρέα, τὰ κλέε-α>κλέη.
3. Τα ουσιαστικά «ἡ αἰδώς» και «ἡ ἥως» δε σχηματίζουν πληθυντικό.
4. Το ουσιαστικό «τὸ πέρας» κλίνεται κατά τα οδοντικόληκτα σε -α, -ατος όπως «τὸ κτῆμα», εκτός από την ονομαστική, αιτιατική και κλητική ενικού που τις σχηματίζει από σιγμόληκτο θέμα σε -ας, -ως όπως «τὸ κρέας».
5. Τα ουσιαστικά «τὸ γέρας» και «τὸ γῆρας» κλίνονται όπως «τὸ κρέας». Έχουν θέμα παντού καθαρά σιγμόληκτο.
Προσοχή: «τὸ γῆρας» δεν έχει πληθυντικό.
6. Το ουσιαστικό «τὸ κέρας» κλίνεται σύμφωνα με τα σιγμόληκτα («τὸ κρέας») αλλά και σύμφωνα με τα οδοντικόληκτα («τὸ πέρας»). Έχει διπλούς τύπους στη γενική και δοτική του ενικού και σε όλες τις πτώσεις του πληθυντικού εκτός της δοτικής.
7. Το ουσιαστικό «τὸ τέρας» κλίνεται στον ενικό κατά «τὸ πέρας» και στον πληθυντικό κλίνεται και κατά «τὸ κρέας».